

EVROPSKA KOMISIJA

GENERALNI DIREKTORAT ZA KOMUNIKACIJSKA OMREŽJA, VSEBINE IN TEHNOLOGIJO
GENERALNI DIREKTORAT ZA ZDRAVJE IN VARNOST HRANE
GENERALNI DIREKTORAT ZA NOTRANJI TRG, INDUSTRIJO, PODJETNIŠTVO TER MALA IN
SREDNJA PODJETJA

Bruselj, 25. junij 2020

OBVESTILO DELEŽNIKOM

IZSTOP ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN PRAVILA EU NA PODROČJU IZČRPNJA PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE

Združeno kraljestvo je 1. februarja 2020 izstopilo iz Evropske unije in je postalo „tretja država“¹. Sporazum o izstopu² določa prehodno obdobje, ki se bo končalo 31. decembra 2020³. Do tega datuma se pravo EU v celoti uporablja za Združeno kraljestvo in v njem.⁴

V prehodnem obdobju se bosta Evropska unija in Združeno kraljestvo pogajala o sporazumu o novem partnerstvu, ki bo določal zlasti območje proste trgovine. Vendar ni mogoče z gotovostjo reči, ali bo ob koncu prehodnega obdobja tak sporazum sklenjen in bo začel veljati. V vsakem primeru bi tak sporazum z Združenim kraljestvom vzpostavil odnose, ki bodo v smislu pogojev dostopa na trg zelo drugačni od tistih na notranjem trgu,⁵ v carinski uniji EU ter na območju DDV in trošarin.

Po koncu prehodnega obdobja bo Združeno kraljestvo tretja država, kar zadeva izvajanje in uporabo prava EU v državah članicah EU.

Zato se vse zainteresirane strani, zlasti gospodarski subjekti, s tem obvestilom opozorijo na pravni položaj po koncu prehodnega obdobja (del A spodaj). To obvestilo pojasnjuje tudi nekatere pomembne določbe o ločitvi iz Sporazuma o izstopu (del B spodaj).

Nasveti deležnikom:

Deležnikom se zlasti svetuje, da ocenijo posledice konca prehodnega obdobja glede na to obvestilo.

¹ Tretja država je država, ki ni članica EU.

² Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7; v nadaljnjem besedilu: Sporazum o izstopu).

³ Prehodno obdobje se lahko pred 1. julijem 2020 podaljša enkrat za največ eno ali dve leti (člen 132(1) Sporazuma o izstopu). Vlada Združenega kraljestva tako podaljšanje zaenkrat zavrača.

⁴ Razen nekaterih izjem iz člena 127 Sporazuma o izstopu, od katerih pa nobena ni relevantna v okviru tega obvestila.

⁵ Zlasti sporazum o prosti trgovini ne določa načel notranjega trga (na področju blaga in storitev), kot so vzajemno priznavanje, načelo države izvora in harmonizacija. Sporazum o prosti trgovini tudi ne odpravlja carinskih formalnosti in kontrol, vključno s tistimi, ki se nanašajo na poreklo blaga in njegove vložke, ter prepovedi in omejitve uvoza in izvoza.

Opozorilo:

V tem obvestilu niso obravnavana pravila EU o:

- posebnih pravicah intelektualne lastnine, kot so avtorska pravica, geografske označbe, žlahtniteljske pravice, blagovne znamke in modeli,
- dodatnih varstvenih certifikatih,
- uveljavljanju pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov,
- regulativnih vidikih vzporedne trgovine, kot je določeno na primer v zakonodaji EU o fitofarmacevtskih sredstvih, biocidnih proizvodih in zdravilih.

Za te vidike so v pripravi druga obvestila ali pa so bila že objavljena⁶.

A. PRAVNI POLOŽAJ PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se pravo EU na področju izčrpanja pravic intelektualne lastnine⁷⁸ ne bo več uporabljalo za Združeno kraljestvo⁹. To ima zlasti naslednje posledice:

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_sl.

⁷ Pravila EU o izčrpanju v veliki meri izhajajo iz sodne prakse Sodišča Evropske unije glede razlage člena 34 PDEU o ukrepih z enakim učinkom, kot ga imajo količinske omejitve med državami članicami. Sodišče je Pogodbo vedno razlagalo tako, da se pravice iz pravic intelektualne lastnine na enotnem trgu izčrpajo s tem, da je zadevno blago dano na trg v Evropski uniji (s strani imetnika pravice ali z njegovim soglasjem). Glej na primer zadevi: Centrafarm in Adriaan de Peijper/Sterling Drug Inc. (C-15/74), Merck & Co. Inc./Stephar BV in Petrus Stephanus Exler (C-187/80).

Ta sodna praksa se odraža v več zakonodajnih aktih EU v zvezi s pravico intelektualne lastnine: člen 15 (Izčrpanje pravice iz blagovne znamke EU) Uredbe (EU) 2017/1001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2017 o blagovni znamki Evropske unije (UL L 154, 16.6.2017, str. 1); člen 15 (Izčrpanje pravic, podeljenih z blagovno znamko) Direktive (EU) 2015/2436 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2015 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami (UL L 336, 23.12.2015, str. 1); člen 21 (Izčrpanje pravic) Uredbe Sveta (ES) št. 6/2002 z dne 12. decembra 2001 o modelih Skupnosti (UL L 3, 5.1.2002, str. 1); člen 15 (Izčrpanje pravic) Direktive 98/71/ES; člen 16 (Izčrpanje žlahtniteljskih pravic v Skupnosti) Uredbe Sveta (ES) št. 2100/94 z dne 27. julija 1994 o žlahtniteljskih pravicah v Skupnosti (UL L 227, 1.9.1994, str. 1); člen 4 (Pravica distribuiranja) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL L 167, 22.6.2001, str. 10); člen 4 (Dejanja, za katera je potrebno dovoljenje) Direktive 2009/24/ES o pravnem varstvu računalniških programov (UL L 111, 5.5.2009, str. 16); člen 5(5) Direktive Sveta 87/54/EGS z dne 16. decembra 1986 o pravnem varstvu topografije polprevodniških izdelkov (UL L 24, 27.1.1987, str. 36).

Sekundarno pravo EU v zvezi s patenti (vključno s pravili o dodatnih varstvenih certifikatih, ki podaljšujejo varstvo patentov za zdravila in fitofarmacevtska sredstva) ne vključuje posebnih pravil o izčrpanju pravic intelektualne lastnine, vendar se uporabljajo splošna načela, potrjena s sodno prakso Sodišča. Ista načela bi veljala tudi za uporabne modele (če so po nacionalnem pravu ali pravu EU zaščiteni kot pravica intelektualne lastnine) in trgovska imena (če so po nacionalnem pravu ali pravu EU zaščiteni kot izključna pravica intelektualne lastnine).

Po pravu EU se pravice iz zadevne pravice intelektualne lastnine v zvezi s komercialnim izkoriščanjem blaga izčrpajo, ko je blago, zaščiteno s pravico intelektualne lastnine, zakonito dano na trg¹⁰ v Evropski uniji (tj. s strani imetnika pravice ali z njegovim soglasjem). V tem primeru se imetnik pravice ne more več sklicevati na zadevno pravico intelektualne lastnine, da bi preprečil nadaljnjo prodajo, dajanje v najem, posojanje ali druge oblike komercialnega izkoriščanja blaga s strani tretjih oseb.

Po koncu prehodnega obdobja se pravica intelektualne lastnine v Evropski uniji ne izčrpa, če je blago, ki je zaščiteno s to pravico, zakonito dano na trg Združenega kraljestva¹¹.

To pomeni, da lahko imetnik pravice ali druga oseba z njegovim soglasjem med drugim nasprotuje uvozu takega blaga s strani tretjih oseb v Evropsko unijo ali dajanju na trg, nadaljnji prodaji ali drugemu komercialnemu izkoriščanju takega blaga na trgu Evropske unije, če bi tak uvoz ali komercialno izkoriščanje pomenila kršitev zadevne pravice intelektualne lastnine.

Pravila EU o civilnopravnem uveljavljanju pravic intelektualne lastnine¹² določajo zlasti, da lahko imetnik pravice (ali druga upravičena oseba) sproži postopek pred ustreznim sodnim organom zoper osebe, ki so osumljene kršitve zadevne pravice intelektualne lastnine.

B. POMEMBNE DOLOČBE O LOČITVI IZ SPORAZUMA O IZSTOPU

Člen 61 Sporazuma o izstopu določa, da pravice intelektualne lastnine, ki so bile pred koncem prehodnega obdobja pod pogoji iz prava EU izčrpane v Evropski uniji in Združenem kraljestvu, ostanejo izčrpane tako v Evropski uniji kot v Združenem kraljestvu.

Splošne informacije o zakonodaji Unije, ki se uporablja za pravice intelektualne lastnine, so na voljo na spletiščih Komisije o pravilih EU o pravicah intelektualne lastnine (https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/intellectual-property_en), avtorski pravici (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/copyright>) in žlahtniteljskih pravicah

⁸ V tem obvestilu niso obravnavane geografske označbe.

⁹ Protokol o Irski/Severni Irski sicer določa, da nekatera pravila pravnega reda EU v zvezi z blagom veljajo za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko, vendar **ne** predvideva izčrpanja pravic intelektualne lastnine v EU v primerih, ko je bilo blago zakonito dano na trg Severne Irske.

¹⁰ Pri naslednjih pravicah je test nekoliko drugačen:

žlahtniteljske pravice v Skupnosti: prodaja blaga drugim v Evropski uniji;

avtorske pravice (pravice distribuiranja): prva prodaja ali drug prenos lastništva v Evropski uniji.

¹¹ Ali, odvisno od primera, prodano ali predmet prve prodaje ali drugega prenosa lastništva.

¹² Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL L 157, 30.4.2004, str. 45).

(https://ec.europa.eu/food/plant/plant_property_rights_en). Te strani bodo po potrebi posodobljene z dodatnimi informacijami.

Evropska komisija

Generalni direktorat za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo

Generalni direktorat za zdravje in varnost hrane

Generalni direktorat za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja